

dině, ohrožujících čest, majetek a život jejich šestičlenné rodiny, a že jest tu řetězová zločinná úřadová aféra, která šlape zákony a nařízení republiky, by podpořila zločin atd.« — obsahuje zcela všeobecná a neurčitá obvinění, ježto žádných konkrétních skutečností, ba v první větě ani neobsahuje tvrzení, že jde o zločin, přehlíží zmatečnou stížnost, že v první větě dopisu uvádí konkrétní skutečnosti tvrdíc, že četnický strážmistr V. vědomě podal soudu nesprávnou relaci, by byla trestána, tedy okolnosti, zakládající skutkovou podstatu zločinu zneužití úřední moci. Poněvadž soud zjistil, že tyto skutečnosti jsou vymyšleny a že to bylo obžalované známo, uznal správně, že křivě označila četnického strážmistra za pachatele zločinu, jehož ve skutečnosti nespáchal. Poněvadž obžalovaná udala V-ého z vymyšleného zločinu u vrchnosti ve smyslu § 209 tr. zák., totiž u brigádního soudu, a ke skutkové podstatě tohoto zločinu se podle první věty § 209 tr. zák. nevyhledává, by udání mohlo dáti vrchnosti příčinu k vyšetřování nebo pátrání proti obviněnému, jak se to žádá při »obvinění« v druhé větě téhož §, nezáleží na tom, zda bylo na základě tohoto udání proti obviněnému zahájeno nové trestní řízení, nebo rozšířeno řízení již uvedené — čili nic. I kdyby bylo pravdou, co tvrdí zmatečná stížnost, že se obžalovaná dala ku křivému udání pohnouti v souvislosti se svou svědeckou výpovědí, neměnilo by to nic na její vině, pro niž je pohnutka činu lhostejna; netřeba ani podotýkati, že svědek, který má na soudě povinnost, udati jen pravdu, nesmí ani mimo soud zneužívatí vydaného svědectví k tomu, by ve spojení s ním nebo dodatkem k němu přes své lepší vědomí udával jinou osobu ze zločinu.

Čís. 3084.

Nevrátil-li pachatel ukradenou věc dobrovolně, třebas k naléhání poškozeného, nýbrž nedobrovolně, poněvadž mu byla odebrána (zabavena proti jeho vůli), nelze použití ustanovení § 187 tr. zák.

Uplatňování, že mělo býti uznáno na čin dokonáný místo na pokus a použito § 187 tr. zák., není ve prospěch obžalovaného (§ 282 tr. ř.), vyloučil-li zrušovací soud předpoklady § 187 tr. zák.

Kvalifikace podle § 176 II a) tr. zák. předpokládá nejen, že pachatel byl dvakrát právoplatně pro krádež odsouzen, nýbrž i, že trest byl v obou případech skutečně vykonán.

»Zpětným« ve smyslu § 44 c) tr. zák. jest pouze ten, kdo trest pro stejný trestný čin již vytrpěl zcela nebo z části.

(Rozh. ze dne 10. února 1928, Zm II 170/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací po ústním líčení zmatečné stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Novém Jičíně ze dne 21. ledna 1927, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem dílem dokonané, dílem nedokonané krádeže podle §§ 8, 171, 176 II a) tr. zák., částečně vyhověl a zrušil napadený rozsudek co do zločinné kvalifikace podle § 176 II a) tr. zák., jakož i ve výroku o trestu a ve výrocích s ním souvisejících jako zmatečný a věc vrátil soudu první stolice, by ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl. Jinak zmatečná stížnost zavrhl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost dovolává se důvodů zmatečnosti podle čís. 9 b) a 10 § 281 tr. ř. Podle čís. 9 b) § 281 tr. ř. namítá proti odsuzujícímu výroku pro krádež uhlí spáchanou v říjnu 1925 (odst. b) rozsudkového výroku), že pro tento čin byl obžalovaný odsouzen neprávem, poněvadž prý se stal beztrestným účinnou lítostí podle § 187 tr. zák., ježto prý po upozornění přednosta stanice Rudolfa M-a, že není dovoleno uhlí bráti, a na jeho vyzvání uhlí ihned vysypal do šopky dráhy, a že tím z účinné lítosti nahradil škodu dříve, než bylo učiněno trestní oznámení. Než zmateční stížnost neprovádí tento hmotněprávní zmatek po zákonu; rozsudek totiž neobsahuje ani výroku o okolnosti vylučující trestnost z důvodu účinné lítosti podle § 187 tr. zák., na jehož podkladě by bylo lze docílit, že soud jím použil nebo nesprávně vyložil zákon, jak by správné provedení tohoto zmatku předpokládalo; rozsudek však nezjišťuje ani oněch skutečností, z nichž stěžovatel dovozuje svou domnělou beztrestnost, ba neměl ani příčiny je zjišťovati, poněvadž nikdo za řízení netvrdil, ani obžalovaný sám se nehájil tím, že vrátil odcizené uhlí dobrovolně z účinné lítosti; byť i k vyzvání přednosta stanice, jak by ustanovení § 187 tr. zák. předpokládalo; zjistil naopak, že přednosta stanice, přistihnuv obžalovaného při činu, když měl (na nádraží) na voze přichystány tři pytle drobného uhlí dráze odcizeného k odvezení, odebral mu je (v trestním oznámení se praví: zabavil mu je). Z tohoto zjištění plyne, že obžalovaný nevrátil uhlí dobrovolně, třebaš k naléhání zástupce poškozené dráhy, nýbrž nedobrovolně, poněvadž mu bylo odebráno, t. j. zabaveno proti jeho vůli. Chybí tedy základní předpoklad beztrestnosti z důvodu § 187 tr. zák. a rozsudku v tomto směru nelze vytknouti právního omylu. Pokud zmateční stížnost proti témuž odsuzujícímu výroku dále namítá s hlediska čís. 10 § 281 tr. ř., že odcizení uhlí spáchané v říjnu 1925 mělo býti při správném výkladu zákona kvalifikováno jako krádež dokonaná, nikoli jako pouhý pokus krádeže, domáhá se tím stížnost vlastně odsouzení pro těžší čin, což se přiči samo o sobě zásadě, že se obžalovaný může domáhati zmateční stížností jen zlepšení svého osudu (§ 282 tr. ř.). Než vzhledem k ustanovení § 187 tr. zák., jehož použití může přijíti jen při krádeži dokonané, kdežto při pokusu jest vyloučeno, jest situace v souzeném případě taková, že by, kdyby tu skutečně byly předpoklady § 187 tr. zák., podřadění činu pod předpis o dokonané krádeži ve svém výsledku bylo pro stěžovatele ovšem příznivější, než podřadění pod mírnější předpis o pokusu, takže by byl zmatek uplatňován skutečně ve prospěch stěžovatelův, tedy přípustně. Tomu však není tak, jakmile zrušovací soud předpoklady § 187 tr. zák. vyloučil. Není-li tu, jak shora doličeno vůbec podmínek beztrestnosti podle § 187 tr. zák., jde tu již jen o zmateční stížnost v neprospěch obžalovaného, k níž tento není oprávněn. (§ 282 tr. ř.). V těchto směrech bylo tudíž zmateční stížnost zavrhnutí.

Naproti tomu jest zmateční stížnost odůvodněna, pokud, uplatňujíc zmatek podle čís. 10 § 281 tr. ř., brojí proti tomu, že byly činy obžalovaného kvalifikovány jako zločin krádeže podle § 176 II a) tr. zák. V §

176 II a) tr. zák. prohlašuje zákon krádež za zločin z vlastnosti pachatelovy, když hodnota věci odcizené přesahuje 50 Kč a pachatel byl již dvakráte pro krádež potrestán, ať byla krádež zločinem nebo přestupkem. Kvalifikačním důvodem zločinu je tu t. zv. druhá zpětnost; zpětným jest podle platného tr. zák. (§ 44 c) tr. zák.) pouze ten, kdo trest pro stejný trestný čin již utrpěl ať zcela (čís. 4329/16 sbírky bývalého nejvyššího soudu Vídeňského) nebo aspoň z části. Předpokladem pro použití kvalifikačního důvodu podle § 176 II a) tr. zák. tedy jest, že trest byl nejen dvakráte vysloven, t. j. že obžalovaný byl po dvakráte pravoplatně pro krádež odsouzen, nýbrž, že trest byl v obou případech skutečně vykonán. Nálezací soud praví jak ve výroku, tak v důvodech napadeného rozsudku, že byl obžalovaný pro krádež dvakráte potrestán, nepovšimnuv si, že v trestním lístku jest trest obžalovaného, zapsaný pod značkou spisovou U 265/23 okresního soudu ve Fulneku opatřen poznámkou »P. O.« a zamítnuv při hlavním přelíčení obhájcův návrh na vyžádání dotyčných spisů za účelem zjištění, že se obžalovaný osvědčil, — z toho důvodu, že prý soud těchto spisů k posouzení činu obžalovaného nepotřebuje. V důsledku tohoto svého nesprávného právního názoru nezjistil soud, zda si obžalovaný tresty uvedené v trestním lístku, zejména trest, k němuž byl podle tohoto lístku odsouzen toliko podmíněně, skutečně odpykal a jeví se odsouzení pro zločin krádeže podle § 176 II a) tr. zák. na podkladě rozsudkových zjištění právně pochybeným. Zrušovací soud opatřil si sice trestní spisy okresního soudu ve Fulneku, týkající se obou trestů obžalovaného, nemohl však v rámci svého zákonného oprávnění (§ 288 čís. 3 tr. ř.) učiniti v této příčině sám zjištění, ježto tu jde o zjištění skutkové, jež náleží toliko nálezacímu soudu. Bylo tudíž zmateční stížnosti v tomto směru vyhověti, napadený rozsudek, jenž co do sama odsouzení pro krádež dílem dokonanou, dílem nedokonanou zůstává v platnosti, co do zločinné kvalifikace podle § 176 II a) tr. zák., jakož i ve výroku o trestu a ve výrocích s ním souvisejících jako zmatečný zrušiti a podle § 288 čís. 3 tr. ř. dále uznati, jak se stalo.

Čís. 3085.

Pro otázku, v jakém vztahu musí býti činnost spoluvinníka a zejména návodce k nastalému trestně právnímu výsledku, by se mohlo mluvíti o trestné spoluvině nebo účasti ve smyslu § 5 tr. zák., je jediné rozhodno, že působení návodce na vůli pachatelovu bylo směrodatným pro činění pachatele. Nezáleží na tom, zda působení návodce bylo více nebo méně intenzivní; rozhodno je toliko, že čin by nebyl spáchán a trestný výsledek by nebyl nastal, kdyby návodce nebyl působil na vůli přímého pachatele, že tudíž v tomto smyslu je mezi výsledkem a činností návodcovou souvislost; ta je tu již i tehdy, když určitá osoba je někým třetím i jen všeobecně vybízena k trestnému činění v určitém směru.

(Rozh. ze dne 11. února 1928, Zm I 611/27.)

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu